

100 dagen corona

100 dagen corona

Bas van der Heide

Alle columns zijn in het voorjaar van 2020 verschenen op
www.basvdheide.nl.

© 2020 Bas van der Heide
Auteur Bas van der Heide
Omslagontwerp Bas van der Heide
Omslagfoto Pexels.com / CDC
ISBN 9789464183863

Voorwoord

Ik weet het nog goed. 12 maart 2020. Als acteur speelde ik op dat moment mee in een voorstelling. 's Ochtends ging ik naar de repetitie die de hele dag zou duren, want we zaten een week voor de première. Het nieuwe en enge coronavirus greep op dat moment al flink om zich heen in ons land. Vergaande maatregelen waren onvermijdelijk, maar ik persoonlijk dacht dat we de première op 20 maart nog wel zouden kunnen gaan spelen. Dat het zo'n vaart niet zou lopen. Enkele uren later kregen we inderdaad te horen dat evenementen met meer dan honderd personen verboden zouden worden. Dat het later nog veel erger zou worden, beseften we ons toen nog niet.

Hoe het ook zij: vanaf dat moment zat ik thuis. Ook kleinere projecten die dat voorjaar gepland stonden en waarin ik als acteur een aandeel zou hebben, gingen niet door. Ik schreef toen al enkele maanden een wekelijkse actuele column op mijn eigen website en op de website van een plaatselijke krant. Ik houd van nieuws en had veel schik in het schrijven van de stukjes, dus toen het land op slot ging, besloot het iedere dag te gaan doen. Om mezelf bezig te houden, maar ook en niet in de laatste plaats omdat ik deze uitzonderlijke situatie goed en op mijn eigen manier wilde vastleggen. Ik begon er op 13 maart aan en doopte ze *Coronacolumn*. Allerhande onderwerpen passeerden de revue: uiteraard ging het vaak over het beleid van de regering, over mijn persoonlijke ervaringen met corona, de manier waarop andere mensen ermee omgaan, maar ook over gebeurtenissen die we anders ervoeren door de plotselinge maatregelen die moesten worden om het virus in te dammen.

Uiteindelijk stopte ik er ruim drie maanden later pas mee. Op 20 juni 2020 schreef ik de honderdste en laatste dagelijkse column. De crisissituatie was op dat moment over z'n hoogtepunt. Ik heb de tijdgeest in mijn eigen woorden proberen te vangen.

Met name als ik de eerste paar columns teruglees, schrik ik ervan hoe weinig we toen wisten en hoeveel ik relativeer. Voordat ik begon met de reeks dagelijkse columns, schreef ik ook al over het naderende coronavirus en daarom start dit boek met *Coronacolumn 0*. Deze column schreef ik eind februari en daarin schrijf ik dat het allemaal wel mee zal vallen en maak ik grapjes. Wat een onwetendheid en wat stond ons nog veel te wachten. Ter afsluiting heb ik speciaal voor deze bundel *Coronacolumn 100a* geschreven; over de tweede golf waarin we beland zijn op het moment dat ik dit boek verschijnt. Wat weer veel nieuwe ontwikkelingen! Ik zou er zo nog honderd columns over kunnen schrijven.

Bas van der Heide
najaar 2020

Coronacolumn 0: Bang

29 februari 2020

Bij het bijna terziele gegane *DWDD* gebeurde deze week op de valreep toch nog iets waar iedereen het de volgende dag 'bij het kopieerapparaat' over had. Matthijs vertelde dat hij bang is voor snelwegen. En professor Erik Scherder bekende dat hij vliegen vermijdt en bang is voor slechte recensies in de krant.

Men noemde dit gesprek 'taboedoorbrekend'. Omdat er niet vaak over wordt gesproken schijnbaar. Op televisie dan misschien niet, maar ik was mij er niet van bewust dat er zo'n taboe rust op het uitkomen voor je angsten. Misschien ben ik daar ontzettend naïef in. Maar bang zijn is toch heel normaal? Ik ben er al mijn hele leven erg open over en zou niet anders willen (en kunnen ook niet overigens).

Waar ik zoal bang voor ben? Ik kan legio dingen opnoemen, maar dan wordt dit een column van meer dan duizend woorden. Ik noem twee willekeurige. Nieuwe situaties bijvoorbeeld, in alle opzichten. Iets wat ik nog nooit gedaan heb, vind ik eng. Ook ben ik, net als Matthijs en Erik, doodsbang voor vliegen. Ik zeg altijd stoer dat ik het niet doe om het milieu te sparen, maar ik zou het ook niet durven. Dat ik het milieu ermee spaar is een fijne bijzaak. Inmiddels maak ik door niet te vliegen niet minder kans om het coronavirus te krijgen, want de eerste Nederlandse besmetting is vastgesteld. Ik schreef eerder deze maand al over het virus. Toen was men enkel bang om de Chinese medemens tegen te komen, maar nu is iedereen potentieel gevaarlijk. Van een eventueel taboe op het uitspreken van angst voor het coronavirus is overigens absoluut geen sprake. Dat is dan weer een angst die ik niet deel. Al

is het maar om niet mee te hollen met het angstdrafje van vrijwel alle media op dit moment.

Maar ook omdat onze gezondheidszorg ontzettend goed is. Doktoren kunnen erg veel doen, ziekenhuizen zijn op orde. Het is een fijn idee dat je in Nederland niet aan je lot overgelaten wordt als je die ziekte eenmaal hebt. Daar heb ik alle vertrouwen in. Daarnaast kun je er natuurlijk niks aan veranderen als je het krijgt. Het overkomt je, vermijden is moeilijk mogelijk. We lezen ook alles over sterfgevallen, maar we krijgen weinig mee van de mensen die het virus gewoon overleven. Dus je hebt echt enorme pech als je bij die twee procent hoort die door het virus het loodje legt.

Als het virus nou echt gaat woekeren in Nederland heb ik al een oplossing bedacht: hamsteren en daarna gewoon binnen blijven! Jezelf isoleren is een prima oplossing. Maar daardoor ontstaan dan weer allemaal angsten. Kan ik wel tegen dagenlange eenzaamheid? Heb ik wel genoeg gehamsterd? Komt het virus misschien toch mijn huis binnen door het ventilatiesysteem? Maar angst voor het opkroppen van deze angsten, omdat ik moederziel alleen thuis zit en niet echt tegen iemand aan kan lullen, heb ik niet. Want ik heb gelukkig een wekelijkse column, waardoor ik mijn angsten eruit kan typen. Dus. Tip van de week: zit je je angsten op te kroppen? Begin een wekelijkse column!

Coronacolumn 1: Dwars

13 maart 2020

Ik denk bijna zeker te weten waar u zich bevindt als u deze column leest. Thuis. En u heeft vast niet zo lang geleden uw handen gewassen. Dat weet ik ook bijna zeker. Tamelijk uniek dat zo'n beetje heel Nederland hetzelfde doet.

Dat gezegd hebbende: het was deze week Boekenweek. Het thema was 'dwarsdenkers en rebellen'. Özkan Akyol schreef een grandioos boekje over dit onderwerp. Over wat er allemaal krom is in de literaire wereld van tegenwoordig. Zijn mooiste boodschap vond ik echter een boodschap die niet alleen de schrijvers van mijn leeftijd aangaat, maar mijn hele generatie. De millennials (mensen geboren tussen 1980 en 2000). Zij zijn over het algemeen veel te bang zijn om dwars te denken. Dit moet maar eens afgelopen zijn, vindt Eus. En ik kan niet anders dan het volledig met hem eens zijn

Ik snap ontzettend goed dat mensen van mijn leeftijd bang zijn om uitgekotst te worden omdat ze een andere mening zijn toegedaan en daarvoor uitkomen. Je moet er toch niet aan denken om op die manier bijvoorbeeld je baan kwijt te raken? Dat is een reden om het iedereen naar de zin te blijven maken. Naar ieders pijpen te dansen. Ook ik maak me er ook nog steeds vaak schuldig aan. Dat zou ik dus eigenlijk niet moeten doen. Ja, daar blijft het wel gezellig van, maar een eigen mening vormen kunnen we zo langzamerhand niet meer. Dat moeten we toch niet willen? Van uitgesproken meningen wordt het allemaal veel interessanter. Kan jou het schelen wat lichtgeraakte tante Truus van je denkt! Laat ik, heel wijsneuzerig, in het klein het goede voorbeeld geven. Ik vind wat anders van het coronavirus dan vele andere mensen.

Als ik daarvoor uitkom, krijg ik veelal zure monden en scheve gezichten.

Het coronavirus is hartstikke erg. De regeringen moeten er alles aan doen om het virus in te dammen. Maar is het werkelijk zo vreselijk dat we daarom nu beperkt kunnen reizen, werken en naar openbare gelegenheden mogen gaan? 'Maar de economie dan?' Die kan best een stootje hebben, zeggen ze. We staan er alweer een tijd erg goed voor. Zo goed dat de regering mensen die erdoor in grote financiële problemen komen zelfs kan helpen. 'Maar het sociale contact dan?' Het enorm kloterige WhatsApp-videobellen blijkt toch een fijne uitvinding.

Ik ben atheïst. Ik geloof niet. Behalve dan dat toeval niet bestaat. Dat geloof ik wel. Ik hoop dat er, doordat vele landen bijna platliggen, nagedacht gaat worden. Want daar gunt het virus ons volop de tijd voor. Nagedacht over of we wel zo goed bezig zijn met ons gereis, onze drift om te consumeren. Deze zijn er meer dan ooit. De lucht wordt met de dag schoner omdat wij minder reizen. Dat is toch voordelig? Maar het is vast valse hoop van mijn kant. De mens heeft nog nooit echt iets opgestoken van dit soort 'aardse signalen'.

Maar om dwarsdenkers en vernieuwers een goed podium te bieden, moeten we eerst ruimdenkender worden. Ook de oudere generatie. Leven en laten leven. Kijken of je kan accepteren dat een vernieuwend standpunt misschien helemaal zo slecht nog niet is, hoe goed jouw, misschien ouderwetse, standpunt ook is. Juist. Nog een lange, lange weg te gaan. Maar eerst deze griep maar eens indammen.

Coronacolumn 2: Drama

14 maart 2020

Toen ik net besloten had vanaf nu iedere dag een column te schrijven, dat was donderdagavond rond een uur of elf, keek ik wat verdwaasd naar een livestream van het kamerdebat over de aanpak van het virus.

Wat zag ik? Ruzie. Uiteraard. Over het al dan niet sluiten van de scholen. Ik heb geen idee wat de juiste maatregel is. Toen ik nog schoolgaand was had ik het wel geweten. Dichtgooien die hap! Mijn gebeden zouden zijn verhoord. Naar school gaan was op z'n zachtst gezegd niet mijn hobby.

Maar toch neig ik ernaar nu ook te zeggen dat het verstandig zou zijn om scholen te sluiten. Al was het alleen maar om leraren tegemoet te komen, die voor de zoveelste keer aan hun lot worden overgelaten. Evenementen met meer dan 100 personen worden verboden. Op scholen lopen doorgaans ook meer dan honderd mensen rond. Wel veel kinderen, dat is minder risicovol. Maar ook veel volwassenen. Dus eigenlijk toch wel risicovol. En scholen open houden om van de kinderen af te zijn is gewoon erg raar. Gelukkig ben ik geen politicus. Je zou dit maar moeten oplossen.

Maar de beste stuurlui staan tenslotte aan wal, dus als ze toch bezig zijn met het oplossen van problemen heb ik er nog wel eentje in het belang van mijn eigen sector: kan er niet iets gedaan worden aan het verlies dat de culturele sector nu lijdt? Sommige partijen willen helpen, maar ik vermoed dat dit kabinet vindt dat dit hun laatste zorg is.

Individuele artiesten zijn overlevers en kunnen zichzelf bij normale omstandigheden prima redden. De overheid stopt er al jaren amper geld in, dus dat is men gewend. Maar om de

activiteiten uit te voeren, is er wel publiek nodig. En dat mag niet meer.

Stef Bos opperde in een publiekloos *DWDD* dat het probleem wel op te lossen valt: gewoon voor 99 mensen op een plein gaan spelen. Mensen vermaken. Lijkt mij een topidee. Op straat iets moois maken. Dan maak je van de gelegenheid gebruik. Van een uitzonderlijke situatie moet je ook iets bijzonders maken. Dus geen zalen, maar pleinen. En als er dan één artiest met een schepnetje rondgaat (geen pet! Veel te veel kans op besmetting! Zweetdruppeltjes!), harkt de sector ook weer wat geld binnen.

En wat als dat ook niet meer kan? Dan gaan we zingen uit onze ramen en dansen op onze balkons. En de schepnetjes binden we vast aan onze drones. Als we maar nuchter blijven. En dat geldt zelfs voor de mensen die gewend zijn om te spelen dat alles een drama is.

Coronacolumn 3: Vragen

15 maart 2020

De winkels worden weer aangevuld na de totale hamstergekte van de afgelopen dagen. Het meest gekochte product was, volgens internet, wc-papier. Ik ben natuurlijk niet zelf naar de winkel gegaan om dat te controleren. Ik kijk wel uit! Ik liet de boodschappen gewoon lekker bezorgen, zoals altijd. Eén verschil: ze hadden deze keer wel drie busjes nodig om al mijn boodschappen af te kunnen leveren. In deze onzekere dagen, als je bijna niemand live kunt spreken en elkaar geruststellende woordjes kunt influisteren, moet je wat. Dan klamp je je vast aan wat er op internet staat. Dat doet iedereen. Dus iedereen hamstert.

Online hamsteren kan overigens sinds vandaag niet meer: de Albert Heijn is tot 25 maart(!) volledig volgeboekt met bestellingen. Dan wordt het toch nog corona oplopen in een supermarkt met lege schappen.

Het opvallendste vond ik dat niemand er eerlijk voor uitkomt dat 'ie hamstert. 'Welnee! Ik doe niet mee aan die gekte!' Hoe komen die schappen dan zo leeg? Ik kom er tenminste voor uit. Ik schrijf deze column terwijl ik ingebouwd zit tussen honderden wc-rollen. Nee, natuurlijk niet. Geintje. Ik heb niet gehamsterd. De plaatselijke supermarkt een extra zakcentje toestoppen kan altijd nog. Ik snap er geen bal van dat zoveel mensen dit wel doen. De fabrieken draaien toch gewoon door? Wat is de reden? Ik heb geen boodschappen in overvloed, maar door dit rare gedrag wel vragen zoals hierboven. Er ploppen met de dag meer vragen op in mijn hoofd. Vragen waarop niemand het antwoord lijkt te weten. Ook een prangende vraag: is er al een vaccin? Daar kwam gisterochtend een antwoord op. Ja! En in Nederland gevonden!

Hoera! Ik was blij en door het dulle heen, een oplossing! Maar helaas, het moet nog maanden getest worden op proefpersonen voordat het gebruikt kan worden.

De NOS probeerde ons zo goed en zo kwaad als het ging van een antwoorden te voorzien in het programma *Het Coronavirus: Feiten en Fabels*. Een onderhoudend programma, maar niet echt flitsend. Niet dat alles flitsend hoeft te zijn, maar dan neem je het wel beter in je op. De jeugd zal er niet naar gekeken hebben. Want het was op tv.

Maar hoe moet je dergelijke belangrijke informatie dan bij ze onder de aandacht brengen? Met vloggers ofzo? Zij zijn eigenlijk wel geschikt. Ze laten hun dagelijkse leven zien. Met hulp van de deskundigen zouden zij best corona-nieuws kunnen brengen. Ik houd ze een beetje in de gaten, ik moet wel als jongeling, maar ze trekken zich er tot nu toe bijzonder weinig van aan. De één zit in Oostenrijk, de ander fantaseert over vakanties. Wanneer zou het virus doordringen tot de grote voorbeelden van de jeugd? Shit, weer een vraag.

Coronacolumn 4: #ikblijfthuis

16 maart 2020

Zo. Gisterochtend had ik mijn voorlopig laatste agendapunt. Een interview voor de regionale radio over een voorstelling waarin ik meespeel en die nu dus niet doorgaat.

De radio-uitzending ging overigens ook maar ternauwernood door. Er was een mooie uitzending gepland vanuit een pand waar veel volk komt, de radiomensen nog niet eens meegerekend. Het zou ook nog op televisie worden uitgezonden: daarvoor zijn weer mensen met camera's nodig. Nog meer volk! Het werd kortom een kleinschalige uitzending vanaf een andere locatie met een man of tien en heel erg veel desinfecteergel.

Maar aangezien mijn agenda toch leeg is, verdwijn ik vanaf vandaag een tijd in het corona-loze moeras en blijf ik thuis. Misschien doe ik dan mee aan het angstdrafje waar ik het enkele columns geleden over had, maar het is nu echt nodig. Een mentaal angstdrafje dan, bewegen doe je thuis niet zoveel. Een situatie als in Italië met vele zieken en in verhouding ook best veel doden moeten we niet willen.

In Brabant is de situatie het ergst en zijn de straten al een tijdje uitgestorven, maar in de rest van het land was het zaterdag- op zondagnacht onverminderd druk in de cafés en uitgaansgelegenheden. Borden als *Fuck Corona* prijken op vele gevels. Als je daaraan meedoet ben je nog dommer dan de 900 Italië-studenten van Vindicat en de burgemeester, die hen warm onthaalde bij thuiskomst, samen. Als je niet voor jezelf thuisblijft, doe het dan voor anderen. Steek ze niet onnodig aan. Ik ben niet de meest empathische mens op aarde, maar zelfs ik snap dit.

Is het echt zo verschrikkelijk om drie weken binnen te moeten blijven? Het is thuis toch ook gezellig? Thuis is altijd al de plek geweest waar ik het liefst ben. Omdat je daar geen rol speelt, gewoon jezelf kunt zijn. Toneelspelen is leuk, dat weet ik als geen ander. Maar jezelf zijn is dat soms ook best. En dat kunnen we nu naar hartenlust doen. En als we het virus hebben ingedamd, kunnen we daarna weer lekker toneelspelen. Iets om je op te verheugen.

Ach. Die mensen kunnen er ook niet zoveel aan doen. Ze horen ook overal verschillende berichten. Het ene bericht relativerend, het andere paniekerig en alarmerend van toon. We hebben behoefte aan duidelijkheid. En dat gaat hopelijk ook gebeuren. Vanavond om 19.00 uur is premier Rutte zowel bij de NPO als op RTL te zien. De minister-president die het volk toesprak via nationale tv. Hoe lang is dat geleden? 47 jaar. In 1973 voor het laatst, toen er een oliecrisis heerste. Deze crisis is van een heel ander kaliber. Zou zijn toespraak helpen om iedereen zoveel mogelijk binnen te houden? Ik ben benieuwd.

Coronacolumn 5: Zat

17 maart 2020

Zal ik eens heel eerlijk zijn? Ik ben het coronavirus nu al spuugzat. Ik ben ook de hele tijd bang voor 'm. Of d'r, daar wil ik vanaf wezen.

Ik viel gisternacht rond een uur of één in slaap op de bank. Dat gebeurt me nooit. Ik werd een uur later wakker. Toen was ik brakjes en lopen ging moeilijk. Normaal gezien weet je dat dit zo is omdat je daarnet een uur in een rare houding hebt gelegen, maar nu denk je gelijk aan corona. Bij elk kucheltje, niesje of als je het even warm hebt, denk je het ook.

Je gaat al het andere wereldnieuws ook in vergelijking trekken met het coronavirus. En dan kom je iedere keer tot de conclusie dat er niets erger is dan dit. Maar dat is natuurlijk helemaal niet waar. De jarenlange hongersnood in Afrika is veel erger dan dat wij hier een tijdje stilliggen en daarna verder gaan. Je wordt er onrealistisch van.

Ter afleiding kijk ik veel oude tv. Van Kooten en de Bie bijvoorbeeld. Maar bij ieder nieuwsonderwerp dat ze behandelen denk je: wat een kleine zorgen vergeleken met nu! Zelfs zij hadden een bijna volledige lockdown van Nederland niet kunnen voorspellen. Maar zo moet je natuurlijk niet denken.

Ik had niet verwacht dit ooit te gaan zeggen, maar ik wou dat ik in de Duitse *Big Brother* zat. U weet wel, die uit het brein van onze eigen John de Mol en Peter Römer ontsproten realityshow die in Nederland al jaren gestopt is. Daar hebben ze een wurgcontract getekend met als één van de punten dat ze niet op de hoogte worden gehouden van het nieuws. Ze weten dus van niks en zitten bij elkaar in één huis. Dus al in quarantaine en onwetend. En ze komen het dus ook niet te weten. Wat heerlijk!

Toch probeer je je zinnen wat te verzetten. Ik heb bijvoorbeeld de hometrainer afgestoft en ga daar iedere dag een halfuurtje mee in de weer. Anderen doen dat weer anders. De wietrijen van afgelopen zondagnamiddag doen vermoeden dat veel mensen op dit moment met een persoonlijke lockdown bezig zijn. En geef ze eens ongelijk.

Toch doe ik dat niet. Ik zit naast *Van Kooten en de Bie* de rest van de dag een beetje series als *Zeg 'ns Aaa* te 'bingen'. Om maar in dokterssferen te blijven. Of *Medisch Centrum West*, kan natuurlijk ook. Is er dan geen enkele activiteit meer te bedenken die me niet doet denken aan de pandemie?! Och, ja! Tuurlijk! Slapen.

Coronacolumn 6: Nu

18 maart 2020

Wat geeft hoop deze dagen? Ik weet wel een paar dingen. Vooruit kijken bijvoorbeeld. Of juist terugkijken. Gedeelde smart is altijd nog halve smart. Vroeger heeft men zulke dingen toch ook al meegemaakt?

Wat houdt mij en andere Nederlanders op dit moment bezig? Hoe voel ik me en hoe voelen anderen zich? Wat is er vandaag in het nieuws? Dat maakt mij nieuwsgierig naar de nabije toekomst. Zitten we er over drie weken nog zo bij of is de situatie dan weer helemaal anders? Ik ben ook benieuwd of we veel te bang zijn geweest en of dit terecht was. Of dat we er juist nog te nuchter over denken. Het zal blijken.

In China is het na drie maanden toestand weer wat rustiger. Het aantal nieuwe besmettingen stijgt nauwelijks en het leven komt weer op gang. Als het hier ook zo loopt, zou dat betekenen dat we er hier medio juni een stuk beter voor staan. Dan is het bijna zomer, de vakanties staan voor de deur. Dat klinkt als mijlenver weg! Maar ik begin toch steeds meer te geloven dat bovenstaande de situatie gaat worden. Nog een lange weg te gaan.

Hoe ging men vroeger eigenlijk om met epidemieën? Het is natuurlijk van alle tijden. Tegenwoordig hebben we zelfs mazzel. Zoveel epidemieën zijn er niet meer en voor heel veel virussen zijn medicijnen voorhanden. Onze voorouders hadden vooral te maken met vieze ziektes als de pest, cholera en lepra. Ik heb een beetje op internet zitten speuren. Ik heb toch niks beters te doen. Daar leerde ik uit dat men vroeger eigenlijk precies hetzelfde deed als nu: mensen in quarantaine plaatsen. Amsterdammers die de pest kregen werden zelfs geïsoleerd in, voor de gelegenheid speciaal gebouwde, 'pesthuizen'. Dit resulteerde waarschijnlijk

zelfs in het uiteindelijke terugdringen van de pest. We doen met ons in-quarantaine-gezit wel iets goed dus.

Naar vroeger kijken is leerzaam, wij zijn niet de eerste mensen die dergelijke dingen meemaken en zullen ook niet de laatste zijn. Dat biedt een soort van houvast. Laten we toch vooruit kijken. Naar lonkende betere tijden. Besef ondertussen ook: 2020 gaat wel de boeken in als een bijzonder jaar. Wij waren erbij. Maar of je dat nou moet willen..?

Coronacolumn 7: Makkelijk

19 maart 2020

Het kabinet kondigde een steunpakket aan voor alle ondernemingen, werktijdverkorting voor werknemers en ook steun voor zzp'ers die lijden onder de gevolgen van de coronacrisis. Dit is enorm snel bewerkstelligd en dat is volgens mij hartstikke goed.

Dat alles nu zo snel voor elkaar gebokst kan worden, is natuurlijk fijn. Maar wat ik wel opvallend vind, is de snelheid waarmee het geregeld kan worden, daar dergelijke dingen normaal gezien ontzettend veel moeite zouden kosten of zelfs onmogelijk zouden zijn.

Bijvoorbeeld programma's op tv. *DWDD* en Paul Haenen hebben *Troost TV* in het leven geroepen. Iedere nacht op NPO 3 herhalingen van nostalgische programma's om een beetje te ontspannen. Programma's uit een hele andere wereld. Geweldig initiatief!

Maar normaal zou dat moeilijk, moeilijk zijn. Op die programma's rusten auteursrechten en mogen daarom niet zomaar herhaald worden. Daar moet een specialist naar kijken en dat kan een half jaar(!) duren. Nu is het in één middag beklonken. Fijn, maar toch raar.

Maar het meest bijzonder vind ik wel het afblazen van de Cito-toets voor kinderen uit groep 8. Ik was vroeger erg bang voor die totaal overbodige toets. Met kokhalzen tot gevolg. Ik moest 'm van de overheid bij hoog en bij laag maken, geen discussie mogelijk. Wat gebeurt er nu? Het wordt ogenschijnlijk makkelijk afgelast. Om de druk te verlagen. Ik had verwacht dat er met ontsteltenis

gereageerd zou worden, maar niets is minder waar. Het was blijheid troef en dat vind ik nog wel het onbegrijpelijkst.

De reden dat de toets gemaakt moet worden, is omdat de leerkrachten dan kunnen bepalen naar welk soort voortgezet onderwijs de kinderen kunnen gaan. Juffen en meesters zeggen al jaren dat ze dit ook best zelf kunnen bepalen zonder die hele Cito-toets. Gewoon op basis van de prestaties van zo'n kind over het hele jaar gerekend.

De makers van de Cito-toets hebben geen voeling met de vragenstelling uit de gewone lesmethode. Die toetsen zijn volledig ongeschikt naar mijn idee. Dat vond ik vroeger al en nu nog steeds. Het feit dat men blij is en dat het de druk verlaagt, geeft wel aan wat voor een rare invloed die Cito-toets heeft. Het kan bijna niet anders dat kinderen die toets slechter maken, omdat het lijkt alsof ze volledig nieuw materiaal aan het maken zijn. Dat zorgt voor extra druk en je hebt de poppen aan het dansen. Aan de andere kant: als zo'n leerkracht alles heeft gehad en met pijn en moeite, in eerste instantie waarschijnlijk niet eens op basis van de Cito, een leerniveau voor het kind heeft gekozen, heb je kans dat zo'n kind de toets ineens heel goed maakt. Dan komen de ouders de leraar op het hart drukken dat het gekozen niveau veel te laag is voor hun geniale nazaat. Of die ouders gelijk hebben? Misschien. Net zoveel gelijk als de juf of meester. Hangt ervan af of het kind tegen een hoge druk kan. Dat moet toch relaxter kunnen?

Door fantaserend: ben ik nou de enige die zich afvraagt waarom de gedupeerden van de Groninger aardbevingen nooit fatsoenlijk zijn geholpen? Omdat we nu zien dat de regering wel degelijk daadkrachtig kan optreden. Als ze willen tenminste.